

Idees clau

La importància de

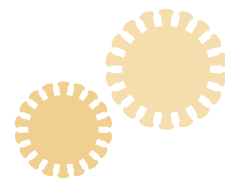
la inversió en l'etapa 0-3:

vers una educació

universal i gratuïta

Context

- La pandèmia ha agreujat el ja elevat nivell de desigualtat resultant de la crisi del 2008 i ha tingut més incidència encara en els infants: 154.000 llars viuen actualment en situació de pobresa severa a Catalunya.
- Existeix, doncs, una polarització d'infàncies que requereix una aposta política decidida en termes d'inversió en polítiques de reducció de la pobresa i d'educació en la primera infància de qualitat.
- Les escoles bressol, com a espais indiscutibles de contenció dels efectes de les desigualtats i de generació d'oportunitats, han de ser un pilar fonamental d'una política pública d'atenció a la infància fonamentada en els drets dels infants.

L'educació en l'etapa 0-3: una inversió pública molt rendible

---

L'impacte econòmic positiu de la inversió en l'educació en la primera infància

- La inversió pública en una educació en la primera infància de qualitat és la que té més capacitat redistributiva: retorn social d'entre un 7 %? i un 10 %? (J. Heckman, Premi Nobel d'Economia, Universitat de Chicago).
- Aquest benefici en el conjunt de la societat s'entén en termes de disminució de la despesa pública (ex. disminució de les prestacions d'atur), creixement econòmic i augment de la recaptació (ex. mares en ocupacions més ben remunerades).
- Cal que siguin, però, serveis d'atenció a la primera infància d'alta qualitat: alts estàndards pedagògics, estimulació precoç, acompanyament a les famílies, coordinació de serveis locals, etc.

La participació en l'educació en la primera infància com a clau d'èxit en les trajectòries educatives

---

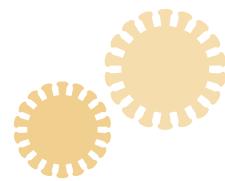
L'escola bressol com a ascensor social

- L'escola bressol ha demostrat tenir una important funció igualadora, ja que genera oportunitats per a tots els infants, i té especial impacte en els que provenen d'entorns més vulnerables.
- La primera infància és una etapa determinant pel desenvolupament del cervell humà. Una intervenció de qualitat esdevé clau per adquirir capacitat d'iniciativa, habilitats creatives, memòria, etc.
- En aquest sentit, l'educació en la primera infància té un potencial transformador capaç d'alterar les trajectòries dels infants: com més anys d'educació de qualitat, menys possibilitats de fracàs escolar (OCDE, 2019).

Serveis públics, inclusivament i de qualitat per a tothom

- Actualment encara hi ha un important biaix pel que fa a l'accés a aquesta etapa educativa determinat pel nivell educatiu dels pares i mares (Síndic de Greuges, 2015), de manera que a les escoles bressol hi ha col·lectius infrarepresentats.
- Facilitar l'accés a serveis d'alta qualitat d'atenció a la primera infància esdevé, doncs, una prioritat en termes d'equitat que requereix un lideratge polític ferm per assolir la universalització d'aquesta etapa educativa.

Un servei públic imprescindible, ara i en el futur

Situació actual

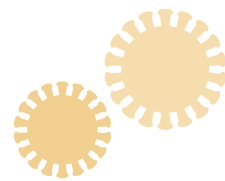
- La davallada actual de la demanda de places d'escoles bressol amaga una realitat de demanda implícita del servei. Tot i els esforços per facilitar l'accés a col·lectius vulnerables (ex. tarifació social), segueix havent-hi part de la població que no participa en aquesta etapa educativa.
- Els factors que actuen com a barrera en la universalització d'aquesta etapa educativa són: el cost del servei, la falta de valoració d'aquesta etapa en alguns col·lectius, la manca d'adequació del servei a les necessitats d'algunes famílies (horaris, etc.).

Perspectives de futur

- Les projeccions demogràfiques preveuen un increment de la natalitat; aquest fet, sumat a la realitat de demanda latent del servei d'escoles bressol, fa necessari preveure un increment del nombre de places.
- Aquest augment de places ha d'anar de la mà d'una aposta decidida per reduir el cost del servei que han d'assumir les famílies per tendir efectivament cap a la seva universalització.
- La LOMLOE reconeix el ple valor educatiu de l'etapa 0-3, amb una mirada més global en clau de sistema educatiu que connecta les diferents etapes.

Quina escola bressol necessitem?

- Cal explorar nous models, cercar complementaritats, pensar en xarxa: l'escola bressol com a espai obert a la comunitat en què l'escola actua com a nexa i genera capital social i cohesió comunitària.
- L'escola bressol com a central de serveis públics: experiències multiprofessionals, accions coordinades de serveis de cura a la primera infància amb serveis d'ocupació, de salut, formació, etc.

Els ajuntaments: actors clau per a una educació en la primera infància universal i de qualitat

Una trajectòria d'èxit amb potencial futur

- El suport dels ajuntaments en la cura dels infants ha sigut clau per donar resposta a les famílies en un país en què la criança és molt cara (manca de polítiques de conciliació, etc.).
- Els ajuntaments disposen de recursos per activar la demanda implícita del servei, amb polítiques locals i multiprofessionals coordinades: beques, vinculació de polítiques de lluita contra les desigualtats, valoració social d'aquesta etapa educativa, etc.
- El potencial demostrat del nivell local fa que sigui desitjable que aquest tingui més competències en l'atenció en la primera infància en el futur.

La guia de política educativa local *La gestió del servei públic municipal d'escoles bressol*

- L'atenció a la primera infància es manté com a línia d'actuació prioritària de la Diputació de Barcelona. Segueix l'aposta per un model d'èxit d'escoles bressol que és valorat molt positivament pels seus usuaris.
- La guia s'emmarca en la voluntat de la Diputació de seguir oferint, a més de suport tècnic i econòmic als ajuntaments, eines concretes que facilitin la presa de decisions.
- Pretén ser un recurs instrumental que convidi a la reflexió i aposta cap a un model de servei flexible i fort alhora, amb perspectiva de servei públic.

https://llibreria.diba.cat/es/libro/la-gestio-del-servei-public-municipal-d-escoles-bressol_62618

